

✓

Intervju med Hellen

"Rinell, Ida Hellen Louise, f. ^{LL} ~~Collpen~~ ~~1866~~
2.8.99 i Göteborg. Döpt 23.3.13 i Göteborg II. Be-
telseminariet, 20-22, missionskurs. Sjukkurs i Finspång
22-23, språkstudier i England 23. Baptistsamfundets
missionär i Kina 23-50 och i Japan 55-66. Missionsres-
sor i Sverige under ~~huk~~ hemnavistelsen, sjukvårds-
tjänst vid Akad. sjukhuset i Uppsala 53-54. Gift
27.11.23 med Oscar Rinell, född 7.4.96 i Pingtu,
Kina."

Inledningsvis gav pastor Sigurd Engberg
en presentation med ledning ^{boken} av Betelseminariet
1866 - 1966". Som Hellen var sjuk kunde han inte
intervjua henne. Senare gjorde jag det genom att
framställa de frågor han förslagsvis önskade få
svar på.

1. Enligt de uppgifter vi har i boken "Betel-
seminariet 1866-1966" - som ibland kallats
"skvallerboken" - så föddes du här i Göteborg
- kan man tänka redan på 1800-talet - Hellen,
vill ^{du} berätta om dina föräldrar, syskon och
kanske en del barndomsminnen?

Mor har hetat Ida Kristina Andersson och far
Johan ^{COLL PEN} Bernhard. Far föddes i Hindås och mor i
Trollhettan. Det blev en stor barnafamilj.

Bland barnen som föddes var tvillingarna som

Hellen, 2

fick namnet^N Hellen och Carl Johan David. Vilken av dem fick såg dagens ljus först? "Flickan förstås, damerna har alltid företrädde" sade pastor Carl Gustaf Hellström, som var föreståndare för Göteborgs II baptistförsamling.

Far hade en stor möbelaffär i Göteborg. Vid hans död 1910 var han endast 46 år gammal. Firman fortsatte under annan ägare och är allt fort en av de mest betydande i staden. Mor fick ett mindre bidrag för namnet Colldén ända till sin död 1946.

Vid fars bortgång fanns 8 barn i familjen. Det var oerhört svårt att försörja en så stor familj. Barnen fick plats antingen på kontor eller i bageri. Jag var endast 13 år och jobbade 2 år på bageri och senare lärde mig bokbinderi och hade eget företag i två år.

2. Du döptes den 23 mars 1913 - för snart 75 år sedan - du var bara 13 år då - vill du berättas för oss hur det var?

Jag döptes i Linnea kyrkan, Göteborg, tillsammans med min tvillingbro David, en äldre syster och några andra ungdomar. Vi var ett tiotal ungdomar som döptes av pastor Oskar Theodor Lantz. Det var en stor upplevelse.

Hellen, 3

3. Hur kom det sig att både din tvillingbror David och Du blev missionärer? Talades det mycket om mission i det Colldénska hemmet?

Hemmet var mycket intresserat av missionen. Vid stora högtider bjöd mor alltid ett par missionärer eller pastorer hem som gäster trots den stora trångbodheten.

Mina äldre syskon deltog alla som lärare i söndagsskolan och som juniorledare. De bad för och skänkte gåvor till den inre och yttre missionen.

Vi hade ingen aning i början att David bar på en missionärskallelse. Jag påverkades mest på gudstjänster och missionsmöten om vikten att tjäna Gud. Det var särskilt missionärernas inspirerande tal som jag kände kallelsen att bli Kinamissionär.

4. Så fick vi ^Eveta att Du gick på Betel-seminariet 1920-22 - hur var det? Du var 21 år - i Göteborg hade Du väl fått tidigare utbildning?

Mor hade inte råd att bekosta ^{både} tvillingarna ^r vidare boklig bildning. David fick dock ta realen. Han jobbade på SK^F och firman önskade att han skulle lära sig ryska för att sedan verka i Ryssland.

Innan min studietid pm Betelseminariet hade jag en tids förberedelse på evangelisten Iëa Anderssons västgöta slätten. Det var en mycket erfaren evangelist, Hilda Hassel, som var ledare för våra gudstjänster och verksamhet. Jag tog där mina första stapplande steg med vittnesbörd och sång.

Pastor Viktor Hugo rekommenderade mig å Linn^{ra}es kyrkans vägnar till Betelseminariet. Vid sidan av den 2-åriga missionskursen hade jag extra lektioner i missionshistoria för läraren Anders Olof Hammar och engelska för Pastor Hellströms dotter Mia. Jag bedrev språkstudier i England 1923.

Jag ~~Hellen~~ kom efter första året på seminariet hem till Göteborg för ferier. Det var först då David inför mor och mig sade att han inte ville gå till Ryssland utan bli Kongomissionär. Det var en oerhört laddad känslöstund, ty hans goda lön på SKF betydde så mycket för familjens försörjning. ^{Andri det var tårarna som} Mor sade: "Gud välsigna dig mitt son" och tårarna tvillade. Så började han andra klassen på Betelseminariet.

Efter den två åriga missionskursen var jag på en intensiv sjukkurs i Finspångs lasare^{vårds}t 1922-23. Jag hade den stora förmånen att utbildas genom doktor Ollén och översköterska Maja som var kandidater för Mongolmissionen. De stupade senare på sin post därute.

Hellen, 5

5.

^a
~
Var det en missionsväckelse inom vårt samfund vid den tiden?

Ja, det finns tecken på en sådan. I samma klass gick flera som blev missionärer: Sten Lindberg, Titti Schlyter, Doris Swedberg-Strutz och jag blev missionärer i ~~Kina~~ Kina. Ebba Berglund-Carlsson, Iris Engbom och Anna ^{Lisa} Karlsson-Svärd for till Kongo. I klassen före gick Edit Andersson-Skoglund som också blev kinamissionärer och så kom min bror David 1921 och hans blivande fru Lisa, som då hette Gustafson, Ester Ericson som blev fru Fryxell och Lisa Högfelth som samtliga blev kongomissionärer.

6.

Minns du, Hellen, vårt tidigaste sammanträffande?

Det allra första mötet med dig, ^{Oscar}, var i Göteborg, då din far J.A. Rinell med fru Hedvig anlände från Kina för en vilotid i Sverige. Affärsmännen John Ahlbom och David Börjesson, båda varmt missionsintresserade, bjöd oss tillsammans med andra vänner på en välkomstmiddag på Vita Bandet i slottsskogen.

Du, Oscar, hade avslutat ^{de} dina studier på Seminariet men kom på tillfälligt besök, medan jag studerade där. Efter du fullgjort din

Hellen, 6

värnplikt som vapenvägrare i ^MMalmslätt förlovade vi oss den 26 maj 1921. Förlovningsannonsen hade skickats till pressen. Kvällen innan den stora övaskningen ville mitt goda värdfolk i Mjölby att jag skulle vara med på en konsery. Jag tackade nej, ty jag hade i all hemlighet planerat resa med 5-tåget ~~kiki~~ nästa morron till Stockholm. Jag försov mig men tack vare att jag hoppade över järnvägsstationens staket hann jag med tåget. Föreståndarinnan ~~ordna~~ på seminariet ordnade med en trevlig förlovningshippa samma kväll.

7. Du hade god tid att fundera på när bröllopet skulle bli och om det skulle bli festligt?

Du Osacr fo r till Kina 1921 och jag reste ut 1923. Nog kändes väntan lång. Du mötte vår båt ^{i Shanghai} och det blev borglig vigsel den 27 nov. 1923 på Svenska Generalkonsulatet. Konsuln brukade bjuda på middag vid sådana tillfällen, men vi tackade nej eftersom det var så kort tid i hamnstaden. Titti Schlyter och Sysanna Andersson var vittnen vid högtiden.

Vi bodde på Kina Inlandsmissionens hotell. Där är det strikt med delningen av ogifta damer och ditto herrar på olika avdelningar. Ledningen visste inte att ^{vi} just gift oss, var-

Hellen, 7

för vi placerades i olika rum. Det var inte festligt.

Med Blue Express, Kinas finaste tåg, och sedan tågbyte på Shantung järnvägen kom vi efter ett dygn till vår äldsta missionsstation - Kiaohsien. Nu började det festliga. Vår realskolans hornmusikkår välkomnade oss ^{vid järnvägsstationen} tillsammans med våra nära släktingar och svenska och kinesiska vänner.

Den religiösa akten skedde den 1 dec. i Baptistkyrkan i Kiaohsien. Vi bars i var sin kirsk bärstol genom gator kantade med folkmassor. Alla ville se ett västerländskt bröllop. Kyrkan var packat med stadens högsta ledningen ned till fattiga dagkarlar. Några amerikanska och tyska missionärer blandade sig med folket ^{skaran}. Far tjänade som vigselförrättaren vid detta internationella bröllopp. Det hela var ett oförglömligt ljusst minne.

8. Klang och jubbel dagar skulle nu blivas med vardagens allvar. Hur kändes det att vara en missionär bland Kinas miljoner?

På min tid hade jag ej förmånen att vara på en modern språkskola. I likhet med många tidigare missionärer hade jag en gammal lärd

missionens ~~högskola~~, men jag fort-
sätte med läraren hela 7 års ~~perioden~~
Hellen, 8

kines som lärare. Det blev tre års språkstudier. ^{på}
Det gällde inte bara att söka minnas ett rätt sto-
ntal skrivtecken, utan framför allt härma lärarens
uttal av de siftande ljuden. Med lärarens hjälp
har jag läst igenom hela bibeln. Det var särskilt
roligt att kunna göra mig förståd i samtal med
kineserna.

Du Hellen var "a home-maker" (en hem-
skaparen). Ja, det anser jag har varit en av mina
stora uppgifter. Vårt äktenskap har varit mycket
lyckligt. Tillsammans har vi uppfostrat två duktiga
barn, en son, Roy, och en dotter Doris. Roy har varit
^{bl.ä. i Sverige} konditor i 37 år och Doris sjuksköterska i 40
år i USA.

Hemmet har alltid varit "an Open House".
Gästfrihet har förekommit i Kina, Japan och Korea.
Här kan jag inskjuta att Hellen varit en graciös
värdinna, fångslände i samtal och vinnande i
samvaro. Kristna hem i Östern anser jag som
evangeliseringscentra. Familjen är den sociala
enheten i Orienten. Att placera nya ideal av
kristet liv och kristen tjänst är en av mission-
ens viktigaste uppgifter.

Missionsarbete gäller även många
kontakter utanför det egna hemmet. Det sker i
regel i sällskap med en bibelkvinna och är av
mer personlig karaktär. Bibelundervisning för

Hellen, 9

inom kyrkans ram höft även till brtydelsefulla arbetsinsatser. Jag medverkade i Bibelkvinnor-skolan och även Svenska skolan i Kiaohsien. IMF underhöll mig 8 år som sin missionär.

9. Tänk att vi hållit ihop i nära 64 år!

Jag var Svenska Baptistsamfundets missionär i Kin 27 år och du 30, sedan tillsammans i Japan 22 år. Vi var circa 5 år tillsammans i Svenska Koreamissionen. i Pusan. Sammanlagt blir det alltså 84 år i Östasien. Detta inkluderar korta besök i hemlandet, då församlingar besöktes i missionens intresse. ~~Det~~ ^{Ja} mer ~~beres~~ ^{allt varit en Hellen här vid min sida} berättas. Nu vill jag berätta något om mitt liv.

Boken "Betelseminariet 1866-1966" ger följande upplysningar:

"Rinell, Oscar Henry

född i Pingtung, Shantung, Kina. Döpte 21.8.12

(fel, det var 21.8.10) i Kiaohsien. Betelseminariet 14-18, kl. 1-4. Predigerseminar, Hamburg-Horn vt 19, sinologi vid Göteborgs högskola

prof. Bernhard Karlgren) 30-31. Baptistsamfundets missionär i Kina 21-51, föreståndare under olika tider å samtliga stationer i Kina,

Hellen, 10

centralkassör i flera år. I Sverige 37-38, 51-53, missionsresor och föreläsningar. Tolk i Övervakningskommissionen i Korea 53-54. Missionär i Japan 55-66, ledare för Himeji Christian Center och aktiv i evangelisering och bibelundervisning, särskilt inom studentvärlden. Skrifter: Världskriget och världsmissionen, 21, den kinesiska frihetsrörelsen och missionen, 29, kap. om Kina i Jacob Lundahls missionsbok, Missionen i bild, 48, Communism and Christianity (översatt till japanska), 57. Gift 27.11.23 med ^{HELLEN} Ida Louise Cellden, född 2.8.99 i Göteborg."

Tillägg:

Missionfilm:

Kina kallar

Skrifter:

EBM i ~~Sahntung~~

Ny kontakt med Kina (tillsammans med Alice Herrmansson), 1983,

Missionsmotiv i kristendomen, 1986.

Rättelser:

Jag var 6 år då jag började i KIM:s skolor i Chefoo, inte 7 år.

Jag var 18 månader som tolk i Övervakningskommissionens tjänst, inte 10 månader.

Statistik i Stolt över mina föräldrar:

79, ej 88; 265, ej 274; 272, ej 280.

KRONOLOGISK TABELL ÖVER BINELLARNA I ÖSTASIE

SEM 1 Shantung:

Pa 1893-1941 48 år
 Ma 1893-1949 56 104 år

Egon 1917-1963

Kina 17- 48 31

Missionaresor
 i Sverige 49 1

Japan 50- 63 13

Semis 63- 64 1 46

Gerda 1927-63

Kina 28- 48 20

Japan
 Mission
 Sverige 52- 63 11
5 36

82

Oscar

Kina 21-51 30

Sverige 52 1

Japan 55-66 11 42

Hellen 23-50 27

Sverige 51-52 2

Japan 55-66 11 40

82

Johnny Len
 Gally & Oscar 1988 april-juli 268

Korea

Övervakningskom. 1953-54

Sv. Koreakommissionen

Hellen & Oscar 195370-72

6
~~2~~

PUNG

Margit

Yai Wan
 Edith
 Lodo o Bud

4